

STRATEGIA DE SPECIALIZARE INTELIGENTĂ 2021 - 2027

REGIUNEA DE DEZVOLTARE NORD-VEST

Strategia de Specializare Inteligentă Nord-Vest 2021-2027 urmărește definirea unor *direcții de inovare* interdisciplinare care să conducă la obținerea de produse și servicii puternic diferențiate, bazate pe resurse locale. Strategia are ca obiectiv **transformarea economică prin inovare**, bazându-se pe sectoare și activități economice care au potențial de inovare, dar și pe rezultatele activității de cercetare-dezvoltare. Totodată sunt luate în considerare resursele unice, provocările globale și competitivitatea industrială europeană, tendințele globale, dar și contextul regional, național și european. Prin **domeniile și nișele de specializare** în care se va investi în perioada următoare de programare se urmărește fructificarea potențialului economic de competitivitate de la nivel regional prin valorificarea rezultatelor cercetărilor științifice, orientarea lor către business și finalitate economică, dar și alinierea lor la obiective de dezvoltare sustenabilă.

RIS2 Nord-Vest 2021-2027 propune următoarea **viziune**:

Regiunea de dezvoltare Nord-Vest va depăși până în anul 2030 statutul de inovator emergent printr-o economie tehnologic competitivă, companii care utilizează soluții digitale de vârf, acțiuni sustenabile, un ecosistem colaborativ și prin susținerea inovatorilor și a inovării.

Legătura dintre viziune (respectiv domeniile prioritare de specializare) și acțiunile propuse prin planul de acțiuni este asigurată de **obiectivele strategice**, și anume:

- **Transformarea structurală a economiei** prin inovare bazată pe noi tehnologii pentru a răspunde principalelor provocări societale și economice, având la bază principiile sustenabilității și ale economiei circulare
- **Dezvoltarea ecosistemului regional de inovare** și conectarea acestuia la rețele naționale, europene și globale
- **Dezvoltarea capacității de cercetare și de valorificare a rezultatelor cercetării** în vederea creșterii gradului de inovare
- **Valorificarea avantajelor digitalizării** atât în sectorul public cât și în mediul privat

În vederea atingerii acestei viziuni, resursele și investițiile trebuie orientate către **domeniile prioritare identificate**, deoarece acestea au impact maxim asupra economiei regionale, conducând la transformare și regenerare economică, cu accent pe utilizarea noilor tehnologii.

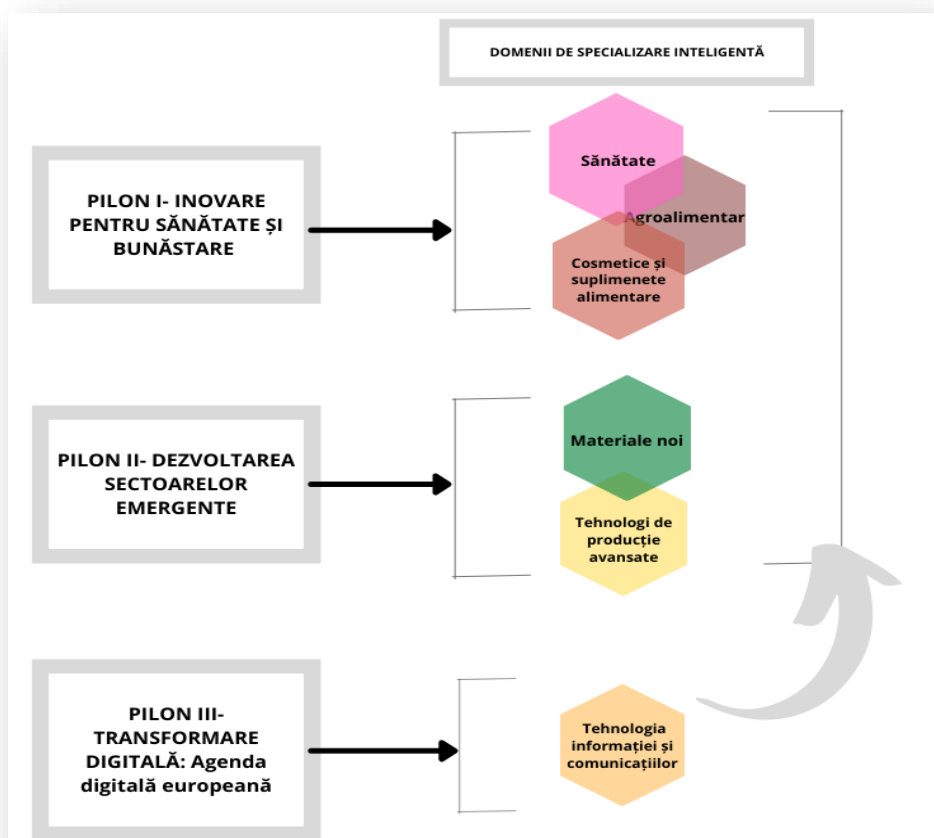
Pilonii și domeniile prioritare identificate în regiunea Nord-Vest

Având la bază în principal de un proces de descoperire antreprenorială la care au participat reprezentanți ai tuturor tipurilor de actori parte ai cvadruple helix (CDI, mediu de business, societate civilă, autorități publice, mediu academic) au fost definiți **3 piloni de dezvoltare**, fiind identificate în total 6 domenii de specializare inteligentă, pentru fiecare dintre acestea identificându-se și nișe de specializare. O reprezentare grafică a acestora, în figura de mai jos:

Domeniile prioritare au fost selectate ținând cont de aspecte **cantitative** și **calitative**. Aspectele cantitative decurg în special din analize, studii, precum și din datele culese cu ocazia Atelierelor de Descoperire Antreprenorială sau prin formularele completate de actorii relevanți din cadrul ecosistemului regional de inovare privind identificarea de noi nișe de specializare inteligentă.

Cele calitative au fost identificate cu preponderență în cadrul atelierelor de descoperire antreprenorială și din analiza formularelor.

La baza procesului de selecție a domeniilor de specializare inteligentă a stat **masa critică** existentă sau **potențialul critic** al unor domenii economice.

În ceea ce privește **masa critică** s-a dezvoltat o **metodologie specifică** care ține cont de indicatorii economici, în cazul Pilonului I. luând în considerare specificul regional (existența de resurse, existența de tradiții regionale, existența capitalului uman, etc.), iar pentru Pilonul II. fiind analizați indicatorii economici pe categorii de industrii corelate conform clasificărilor Cluster Observatory. De asemenea au fost operate câteva modificări cu privire la gruparea datelor aferente anumitor industrii corelate (ex. Hârtie și ambalare împreună cu Produsele plastice, Tehnologiile de prelucrare a metalului și

Industria mobilei au devenit Materiale avansate). Având în vedere specificul regional, domeniul TIC a fost tratat separat de categoria mai mare din care face parte (Servicii pentru afaceri) în cadrul unui pilon de sine stătător, denumit Agenda digitală regională.

Pe lângă domeniile în care există o masă critică, au fost selectate și domenii care au **potențial critic** sau care **reflectă o opțiune strategică** datorită potențialului de a exploata resurse specifice/unice regionale și/sau în care există tradiții regionale și/sau un brand regional recunoscut.

Prioritățile pentru transformarea economică inovatoare și inteligentă au stabilit 4 zone cheie de intervenție, prin intermediul viitoarelor finanțări gândite în cadrul Obiectivului de Politică 1 din Politica de Coeziune și au definit instrumente de finanțare pentru fiecare dintre acestea, în directă corelare cu obiectivele specifice urmărindu-se:

1. Dezvoltarea și creșterea de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

- Investiții în Cercetare și Inovare și universități antreprenoriale;
- Linii pilot, validare timpurie a produsului, transfer de tehnologie;
- Tehnologii digitale la cheie;
- Dezvoltarea conceptelor de Living Labs și Test beds;

2. Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice• adoptarea TIC în IMM-uri prin toate cele 3 tipuri de interacțiuni: business2business, business2consumer și consumer2consumer (B2B; B2C; C2C)

- dezvoltarea instrumentelor de E-guvernare;
- dezvoltarea instrumentelor de E-inclusion, e-health, e-learning, e-skilling;

3. Intensificarea creșterii durabile și competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în IMM-uri, inclusiv prin investiții productive

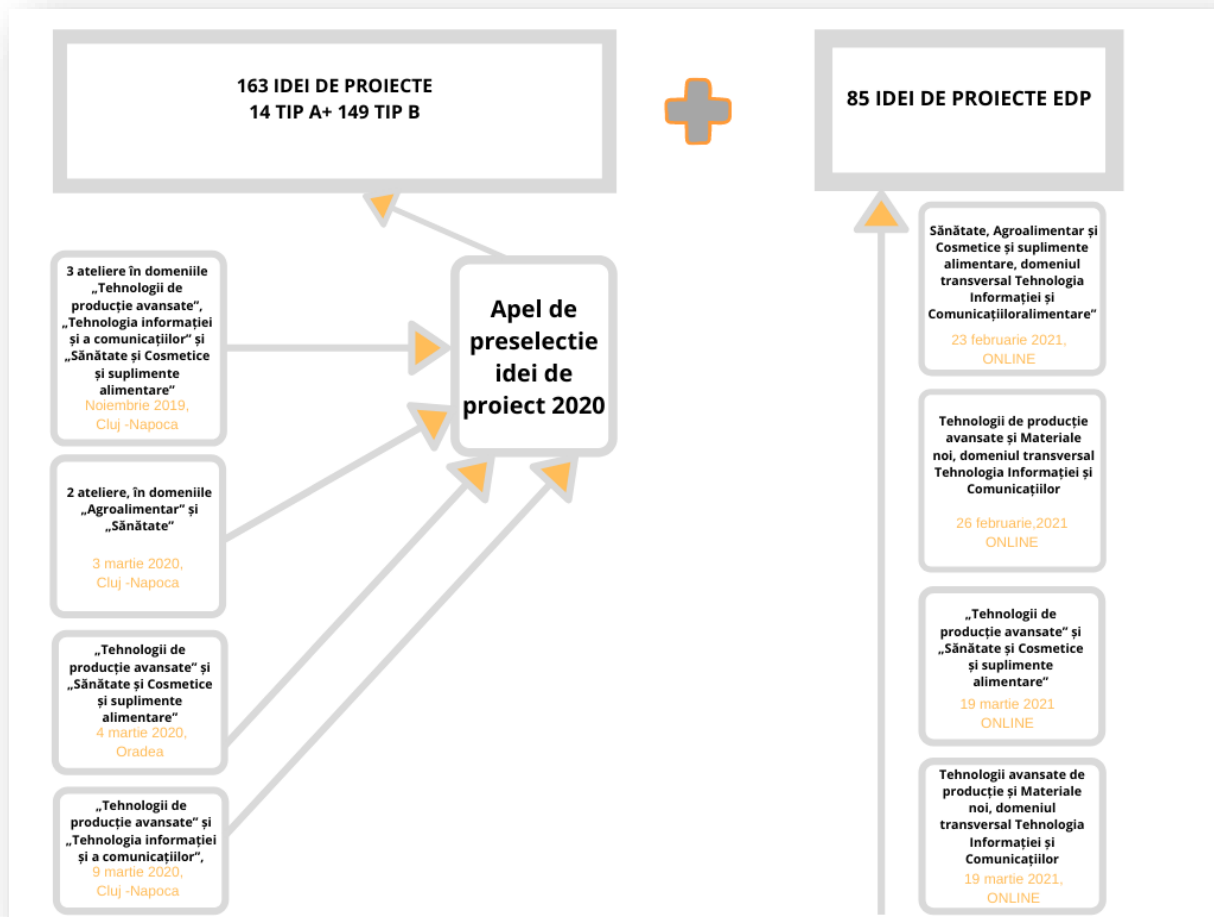
- încurajarea dezvoltării de firme noi, start-up-uri/scale-up;
- dezvoltarea proceselor de susținere a clusterelor industriale
- perfecționarea proceselor din cadrul atelierelor de descoperire antreprenorială
- facilitarea accesului la finanțare și servicii avansate pentru afaceri

4. Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat

- dezvoltarea managementului inovării în IMM-uri
- instruire, recalificare pentru zone de specializare inteligentă
- integrarea instituțiilor de învățământ și formare în ecosistemul de inovație

Portofoliul de proiecte al strategiei, rezultat în urma desfășurării procesului de descoperire antreprenorială ilustrat mai jos, cuprinde mai multe categorii de idei de proiecte, astfel:

- Proiecte strategice de tip A: însemnând idei de proiecte complexe care îmbină obligatoriu mai multe tipuri de activități (cercetare și dezvoltare, transfer tehnologic, elaborare de studii etc.) care presupun mai multe tipuri de cheltuieli (infrastructurale, de elaborare de studii și analize, de resurse umane etc.) de regulă prezintă o abordare multidisciplinară (trans-sectorială) și pot aduce o contribuție la dezvoltarea mai multor domenii de specializare inteligentă, identificate la nivel regional. Având în vedere complexitatea lor, acestea presupun implicarea mai multor tipuri de actori cheie (în special întreprinderi/mediul de afaceri și entități CDI/universități/cercetători) și asigurarea unui impact mare prin atingerea rezultatelor vizate. Ținând cont de criteriile de prioritizare propuse acestea vizează inovare de produs.
- Proiecte complexe pe fiecare domeniu de specializare inteligentă, de tip B: însemnând idei cu un set de activități complexe, integrate, care presupun implicarea mai multor tipuri de actori cheie dar care nu au un impact semnificativ asupra mai multor domenii cu potențial de specializare inteligentă, și/sau nu rezultă în inovare de produs care să poată fi comercializat (în general fiind de inovare de proces și/sau servicii, sau de produse, echipamente pentru industrie). Sunt mai puțin interconectate cu provocările societale europene.
- Proiecte rezultate în urma EDP-urilor organizate în anul 2021. Ideile de proiecte transmise ca urmare a focus grupurilor de descoperire antreprenorială organizate în lunile februarie și martie 2021, cuprind atât (1) idei de proiecte complexe (SS- smart specialization), care prevăd activități de cercetare-dezvoltare-inovare și producție în unul sau mai multe domenii de specializare inteligentă, cât și (2) proiecte de investiții în domenii de specializare inteligentă, sau (3) proiecte care propun adoptarea sau dezvoltarea unor soluții de digitalizare.

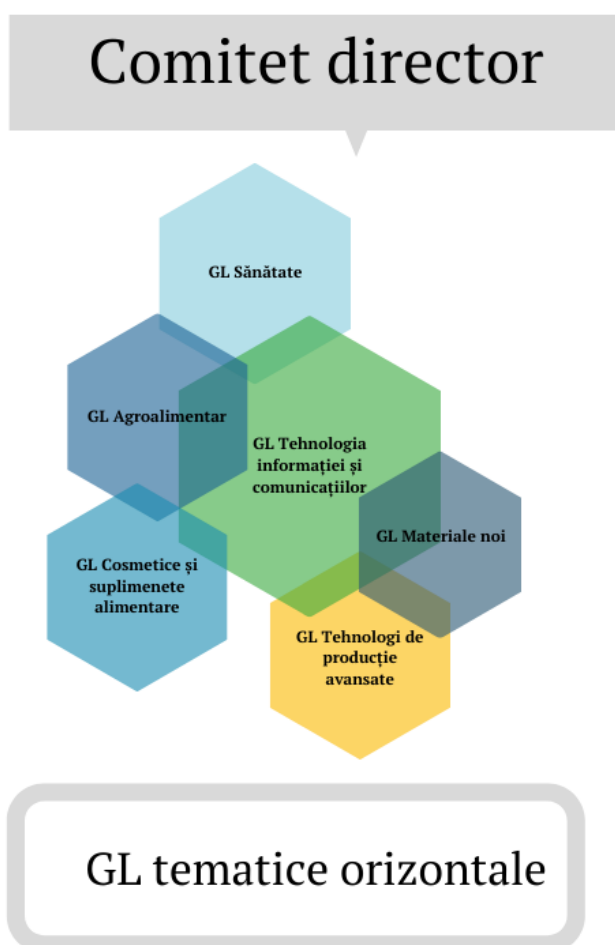
Sistemul de guvernare propune o abordare multi-nivel, scopul acestuia fiind atât asigurarea participării și asumării Strategiei de către toți actorii cheie din sistemul cvadruplu helix la nivel regional și implicarea lor în implementarea acesteia (inclusiv în activitățile de monitorizare și evaluare) cât și de a facilita comunicarea pe plan vertical, cu organizații și instituții la nivel național și european pe de o parte și actorii relevanți la nivel sub-regional pe de altă parte (inclusiv activități de planificare și programare). Acesta trebuie să asigure capacitatea de a absorbi, genera și schimba cunoștințe și informații, cu promptitudine și cu eficiență.

Sistemul se bazează pe structura de guvernare implicată în procesul de elaborare și actualizare a Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Nord-Vest, pe rezultatele activităților implementate în cadrul *„Inițiativei pilot pentru regiuni mai puțin dezvoltate”*¹ a Direcției Generale Politică Regională și Urbană (DG Regio), precum și pe recomandările experților implicați în aceste activități. De asemenea, în stabilirea arhitecturii acestui sistem au fost luate

¹ Mai multe informații privind această inițiativă și rezultatele implementării planului de acțiune aferent se găsesc aici: <http://www.nord-vest.ro/proiect-pilot-pentru-regiuni-mai-putin-dezvoltate/>.

În considerare recomandările din diferitele ghiduri elaborate de Comisia Europeană, în aceeași timp ținând cont și de particularitățile regionale.

Nu în ultimul rând, s-a avut în vedere faptul că procesul de implementare a Strategiei trebuie să fie interactiv, să angreneze actori din toată regiunea, să se bazeze pe un consens larg și în aceeași timp să fie destul de flexibil pentru a se plia pe schimbările intervenite în ecosistemul regional de inovare. Pentru perioada de programare 2021-2027 în vederea optimizării activităților de programare, colaborarea pe plan vertical a devenit esențială, Agențiile de Dezvoltare Regională devenind Autorități de Management pentru implementarea Programelor Operaționale Regionale.

Principalele structuri din sistemul de guvernare a Strategiei sunt: Comitetul Director și Grupurile de Lucru (GL).

Aceste structuri sunt asistate de **echipa de management a Strategiei**, care are rolul de a elabora toate documentele aferente implementării și monitorizării strategiei, îndeplinind activități de secretariat pentru Comitete și asigurând sprijin și coordonare pentru buna funcționare a Grupurilor de Lucru. Pe lângă gestionarea administrativă a procesului, coordonează de asemenea implementarea tehnică a activității, ținând legătura cu instituțiile naționale și europene relevante.

Strategia, portofoliul de proiecte și inclusiv domeniile sau nișele regionale, sunt într-un proces permanent de monitorizare, evaluare și reactualizare, conform principiilor părintelui fondator al conceptului de specializare inteligentă, prof. Dr. Dominique Foray. Astfel, față de aceste elemente de sinteză redată în prezenta strategie națională, la nivel regional, Strategia de

Specializare Inteligentă Nord-Vest 2021-2027 poate avea versiuni și informații actualizate, rezultate în urma concluziilor din urma activității de monitorizare, dialog cu actorii regionali, a derulării atelierelor de descoperire antreprenorială(EDP) și/sau a atelierelor de dezvoltare proiecte (PDL).

Regiunea Nord-Vest este membră a parteneriatului tematic **GO4Cosmetic** propus de Centrul Comun de Cercetare al Comisiei Europene, alături de actori din alte 7 țări europene. De asemenea, ADR NV este partener în cadrul proiectelor interregionale COHES3ION și IMPROVE, finanțate prin **Interreg Europe**. Bineînțeles, ADR NV este membru Enterprise Europe Network.

Coordonarea RIS3 Nord-Vest este asigurată prin Departament Specializare Inteligentă, ADR Nord-Vest.

Informatii detaliate și actualizate sunt disponibile aici:
<https://www.nord-vest.ro/specializare-inteligenta/>.

În perioada 5-15 Octombrie 2021, cea de-a treia versiune a Strategiei, RIS3 NV 2021-2027, este în consultare publică. Ediția revizuită, supusă spre consultare a fost realizată și editată de către colectivul ADR Nord-Vest din cadrul Departamentului Specializare Inteligentă, în urma recomandărilor primite din partea experților Joint Research Center din cadrul Comisiei Europene. Informațiile cuprinse în acest rezumat sunt extrase din versiunea supusă consultării publice și pot suferi modificări ca urmare a acestui proces. Ediția revizuită va fi avizată și aprobată de către Consiliul pentru Dezvoltare Regională.